

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	2
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger	3
Note 3 - Segmentrapportering	5
Note 4 - Kapitaldekning	8
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	10
Note 6 - Tap på utlån og garantier	11
Note 7 - Tapsavsetning på utlån og garantier	12
Note 8 - Brutto utlån	17
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	19
Note 10 - Netto renteinntekter	20
Note 11 - Andre driftskostnader	21
Note 12 - Øvrige eiendeler	22
Note 13 - Annen gjeld	23
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	24
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	25
Note 16 - Likviditetsrisiko	28
Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis	29

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2019. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Endret disponering for 2019

Styret i SpareBank 1 SMN har med bakgrunn i de økonomiske utsikter besluttet å endre disponeringen for 2019 og reduserer utdelingsgraden fra 53,5 % til 41,2 %. Nytt utbytte er 5,00 kroner per egenkapitalbevis, ned fra 6,50 kroner i årsregnskapet for 2019. Årsregnskapet for 2019 ble ikke endret for å reflektere dette. Historikk for 2019 er ikke omarbeidet i kvartalsrapporten, men effekt på soliditet av endret disponering er vist i note 4.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Konsernet har ikke innhentet ny pensjonsberegning per 30. september da det ikke er identifisert forhold som vesentlig endrer pensjonsforpliktelsen. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 22 i årsrapporten for 2019.

Virksomhet holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

2020 Q3 (mill. kr)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Virksomhetens resultat	Eierandel
Mavi XV AS konsern	42	1	3	3	0	100 %
Sum holdt for salg	42	0	3	3	0	

Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av bankens tapsmodell viser vi til note 2 og 3 i årsregnskapet for 2019.

Det er gjort enkelte endringer i input til bankens tapsmodell som følge av endrede fremtidsforventninger på grunn av koronasituasjonen. Krisen og med den vesentlig økt makroøkonomisk usikkerhet har gjort vurderingene ekstra krevende. Tilsynsmyndighetene har understreket viktigheten av at det fokuseres på forventede langsiktige effekter av krisen og det har også vært bankens fokus i disse vurderingene.

I første kvartal 2020 endret banken forutsetningene for basisscenarioet i negativ retning. Dette er videreført i andre og tredje kvartal 2020. I tredje kvartal er også bankens eksponering mot hotell og reiseliv inkludert næringseiendom med inntektene hovedsakelig mot denne næringen, skilt ut i en egen portefølje med egne vurderinger av PD- og LGD-baner samt særskilte scenarier og vektning av disse for å reflektere porteføljens utsatthet for effektene av korona. I tillegg er hele porteføljen lagt i trinn 2 eller 3.

Utviklingen i basisscenariet utarbeides ved hjelp av justeringsfaktorer der utviklingen i konjunktorene fremskrives ved hjelp av forutsetninger om hvor mye mislighetssannsynligheten (PD) eller tap ved mislighold (LGD) vil øke eller reduseres sammenlignet med basisscenarioet i en femårsperiode. Vi forventer økte tap knyttet til debitorer som før krisen har et krevende utgangspunkt – typisk debitorer i trinn 2. Vi har derfor valgt å øke banene for PD og LDG samt redusere forventede nedbetalinger i basisscenarioet særlig fra år 2 og utover siden dette vil påvirke forventet tap nettopp for debitorer i trinn 2. For å hensynta migrasjon til trinn 2, er PD- og LGD-estimatene også økt første år. Det er i tillegg forutsatt ingen nedbetalinger første år for alle porteføljer i alle scenariene.

Effekten av endringen av forutsetninger hittil i år er vist på linjen "Endring som skyldes endrede forutsetninger i tapsmodellen" i note 7. Dette utgjør 123 millioner kroner for banken og 117 millioner kroner for konsernet.

Sensitiviteter

Første del av tabellen under viser fullt modellberegnet forventet kredittap på grunnlag per 30. september 2020 i de tre scenarioene, fordelt på porteføljene Privatmarked (PM) og Bedriftsmarked (BM), samt offshore, reiseliv og landbruk som summerer seg til Morbank. I tillegg viser tabellen fullt modellberegnet forventet kredittap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Midt-Norge (SB1 Finans MN). ECL for morbanken og datterselskapet er summert i kolonnen Konsern*.

Andre del av tabellen viser porteføljefordelt ECL ved anvendt scenariovekting samt en alternativ scenariovekting med doblet sannsynlighet for nedsidescenariet. Scenariovektingen er noe ulik for porteføljene offshore og reiseliv. Dersom man doblet nedsidescenariets sannsynlighet på bekostning av basisscenariet ved utgangen av tredje kvartal 2020 ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 112 millioner kroner for morbanken og 120 millioner kroner for konsernet.

	BM	PM	Offshore	Landbruk	Reiseliv	Sum morbank	SB 1 Finans MN	Konsern
ECL i forventet scenario	423	117	858	44	44	1.485	57	1.543
ECL i nedsidescenariet	757	344	1.104	100	88	2.393	137	2.530
ECL i oppsidescenariet	319	45	727	23	12	1.124	42	1.166
ECL med anvendt scenariovekting 80/10/10	446	132		47		625	64	691
ECL med anvendt scenariovekting 60/30/10					54	54		54
ECL med anvendt scenariovekting 70/15/15			875			875		875
Sum ECL anvendt						1.554		1.620
ECL med alternativ scenariovekting 70/20/10	479	155		53		687	72	761
ECL med alternativ scenariovekting 30/60/10					67	67		67
ECL med alternativ scenariovekting 55/30/15			912			912		912
SUM ECL alternativ (doblet nedside)						1.666		1.740
Endring ECL ved alternativ vekting	33	23	37	6	13	112	8	120

Porteføljen Reiseliv inkluderer næringseiendom med mer enn 50% av inntektene fra aktører innen hotell og reiselivsbedrifter.

I tillegg er det på konsern beregnet en ECL-avsetning for datterselskapet SpareBank 1 SMN Spire Finans på 2 millioner kroner som ikke er spesifisert særskilt i tabellen.

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimer i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom porteføljene. På konsernnivå er ECL i oppsidescenarioet, som i stor grad reflekterer taps- og misligholdsbildet de seneste årene, om lag 80 prosent av ECL i forventet scenario. Nedsidescenarioet gir om lag dobbel ECL sammenlignet med forventet scenario. Anvendt scenariovekting gir om lag 5 prosent høyere ECL enn i forventet scenario.

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 30. september 2020

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat-marked	Nærings- liv	SB 1			SB 1		SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/ elim	Total
			SB1 Markets	EM 1	Finans MN	Regnskaps- huset SMN					
Netto renteinntekter	823	828	-11	1	271		0	-	-	159	2.071
Renter av anvendt kapital	103	68	-	-	-		-	-	-	-172	-
Sum renteinntekter	926	896	-11	1	271		0	-	-	-13	2.071
Netto provisjons- og andre inntekter	612	166	412	300	-16		415	-	-	-75	1.815
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	-3	17	109		-		-	107	84	439	754
Sum inntekter	1.536	1.079	511	300	255		415	107	84	352	4.640
Sum driftskostnader	704	321	421	251	67		327			16	2.107
Resultat før tap	832	758	90	50	188		88	107	84	336	2.532
Tap på utlån, garantier m.v.	58	614	-	-	36		-	-	-	1	709
Resultat før skatt	773	144	90	50	152		88	107	84	335	1.823
EK avkastning *)	12,6 %	3,4 %									10,4 %
Balanse											
Utlån til kunder	126.939	43.700	-	-	9.531		-	-	-	-748	179.423
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-44.447	-1.436	-	-	0		-	-	-	100	-45.782
Nedskrivning utlån	-154	-1.235	-	0	-65		0	0	0	-4	-1.457
Andre eiendeler	197	8.457	2.747	355	51		568	2.061	1.477	38.802	54.716
Sum eiendeler	82.536	49.487	2.747	355	9.518		568	2.061	1.477	38.151	186.900
Innskudd fra og gjeld til kunder	47.574	46.404	-	0	0		0	0	0	1.413	95.391
Annen gjeld og egenkapital	34.962	3.084	2.747	355	9.518		568	2.061	1.477	36.737	91.509
Sum egenkapital og gjeld	82.536	49.487	2.747	355	9.518		568	2.061	1.477	38.151	186.900

Konsern 30. september 2019

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB 1			SB 1			BN	Øvrige /elim	Total
			Markets	EM 1	Finans MN	Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	SB1 Bank			
Netto renteinntekter	862	757	-13	-1	231	-1	-	-	-	156	1.991
Renter av anvendt kapital	153	107	-	-	-	-	-	-	-	-260	-
Sum renteinntekter	1.015	864	-13	-1	231	-1	-	-	-	-104	1.991
Netto provisjons- og andre inntekter	597	148	376	297	-20	391	-	-	-	-77	1.711
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	9	89	-	-	-	264	79	744	1.185	
Sum inntekter	1.612	1.021	452	296	210	390	264	79	563	4.886	
Sum driftskostnader	654	307	412	288	62	309	-	-	45	2.077	
Resultat før tap	958	714	39	8	148	81	264	79	518	2.809	
Tap på utlån, garantier m.v.	23	140	-	-	33	-	-	-	3	198	
Resultat før skatt	936	575	39	8	115	81	264	79	516	2.612	
EK avkastning *)	13,7 %	11,8 %									16,0 %
Balanse											
Utlån til kunder	116.882	40.502	-	-	8.710	-	-	-	-714	165.380	
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-40.006	-1.408	-	-	0	-	-	-	0	-41.414	
Nedskrivning utlån	-117	-756	-	0	-52	0	0	0	-5	-930	
Andre eiendeler	214	5.876	3.145	446	22	519	1.603	1.397	30.215	43.438	
Sum eiendeler	76.974	44.214	3.145	446	8.680	519	1.603	1.397	29.496	166.475	
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.674	40.542	-	0	0	0	0	0	1.424	83.641	
Annen gjeld og egenkapital	35.300	3.671	3.145	446	8.680	519	1.603	1.397	28.072	82.834	
Sum egenkapital og gjeld	76.974	44.214	3.145	446	8.680	519	1.603	1.397	29.496	166.475	

Konsern 31. desember 2019

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB 1			SB 1			BN	Øvrige/ elim	Total
			Markets	EM 1	Finans MN	Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	SB1 Bank			
Netto renteinntekter	1.160	1.024	-17	-1	313	-0	-	-	207	2.687	
Renter av anvendt kapital	211	147	-	-	-	-	-	-	-358	-	
Sum renteinntekter	1.372	1.171	-17	-1	313	-0	-	-	-151	2.687	
Netto provisjons- og andre inntekter	805	205	509	390	73	502	-	-	-195	2.290	
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	12	117	-	-	-	252	107	714	1.201	
Sum inntekter	2.177	1.388	609	390	386	502	252	107	368	6.178	
Sum driftskostnader	875	410	566	388	184	394	-	-	-19	2.797	
Resultat før tap	1.302	978	43	1	202	108	252	107	386	3.380	
Tap på utlån, garantier m.v.	32	213	-	-	52	-	-	-	2	299	
Resultat før skatt	1.270	765	43	1	150	108	252	107	384	3.081	
EK avkastning *)	13,1 %	11,7 %									13,7 %
Balanse											
Utlån til kunder	119.381	40.162	-	-	8.897	-	-	-	-663	167.777	
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-40.122	-1.378	-	-	-	-	-	-	0	-41.500	
Nedskrivning utlån	-119	-819	-	-	-56	-	-	-	-4	-998	
Andre eiendeler	220	5.495	3.669	309	21	527	1.609	1.425	28.109	41.384	
Sum eiendeler	79.360	43.460	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	27.442	166.662	
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.639	42.756	-	-	-	-	-	-	1.522	85.917	
Annen gjeld og egenkapital	37.721	704	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	25.920	80.745	
Sum egenkapital og gjeld	79.360	43.460	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	27.442	166.662	

*) Regulatorisk kapital er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i Privatmarked og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 15,4 prosent for å være i tråd med bankens kapitalmål

**) Spesifikasjon av netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser (mill. kr)	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Utbytte	12	14	15
Gevinst/(tap) på aksjer	-2	108	120
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	166	22	-20
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	-78	92	132
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbøkføring	0	-1	-9
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	-14	10	9
Gevinst/(tap) på valuta	79	32	22
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	26	36	54
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	177	300	307
SpareBank 1 Gruppen	107	264	252
Gevinst Fremtind Forsikring	340	460	460
SpareBank 1 Boligkreditt	22	26	26
SpareBank 1 Næringskreditt	14	15	21
BN Bank	84	84	113
SpareBank 1 Kreditt	2	13	13
SpareBank 1 Betaling	-3	7	3
Andre selskaper	-1	2	-8
Sum avkastning på eierinteresser	564	871	879
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	754	1.185	1.201
Virkelig verdi sikring			
Virkelig verdi-endringer på sikringsinstrumentet	502	-250	-66
Virkelig verdi-endringer på den sikrede posten henførbart til sikret risiko	-502	249	56
Gevinster el.tap fra sikringsbøkføring, netto	0	-1	-9

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode. EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRDIV ble inntatt i norsk rett med virkning fra 31. desember 2019. Med dette falt Basel-1 gulvet bort og SMB-rabatt ble innført.

Per 30. september 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Totalt minstekrav per 30. september 2020 er dermed 12,9 prosent. Motsyklisk kapitalbuffer ble med øyeblikkelig virkning redusert i mars 2020 fra 2,5 prosent ned til 1,0 prosent. Systemrisikobufferen vil øke til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020.

Representantskapet vedtok i møtet 26. mars 2020 et revidert forslag til anvendelse av overskudd for 2019 med en total reduksjon på 303 millioner kroner i forhold til opprinnelig forslag på 1.314 millioner kroner i utdeling av utbytte og gaver. Historiske tall per 31. desember 2019 er ikke omarbeidet, men effekt av dette vedtaket per 31. desember 2019 er vist i tabell under.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 30. september 2020 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 1,0 prosent.

Konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån som var utstedt i henhold til gammelt regelverk er nå innfridd slik at konsernet fra første kvartal 2020 ikke har noen beholdning omfattet av overgangsbestemmelsene.

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.9.19	30.9.20	(mill. kr)	30.9.20	30.9.19	31.12.19
17.822	17.228	17.876	Sum balanseført egenkapital	20.829	19.904	20.420
-1.250	-963	-1.203	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.244	-1.004	-1.293
-512	-515	-494	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.047	-1.106	-1.099
-1.314	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-1.314
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-800	-792	-761
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	414	450	438
-	-1.893	-1.155	Periodens resultat	-1.528	-2.217	-
-	804	368	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	739	1.128	-
-33	-32	-47	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-59	-44	-45
-305	-353	-75	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-98	-383	-351
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	13	5	3
-185	-185	-186	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-510	-183	-168
14.222	14.091	15.084	Sum ren kjernekapital	16.711	15.758	15.830
1.250	1.000	1.250	Fondsobligasjon	1.579	1.384	1.637
275	275	-	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	-	275	275
15.747	15.367	16.334	Sum kjernekapital	18.290	17.417	17.742
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.750	1.750	1.750	Ansvarlig kapital	2.240	2.310	2.240
12	179	-	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	179	12
-140	-141	-157	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-157	-141	-140
1.623	1.788	1.593	Sum tilleggskapital	2.083	2.348	2.113
17.370	17.155	17.927	Netto ansvarlig kapital	20.373	19.765	19.854

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
911	948	1.044	Spesialiserte foretak	1.236	1.128	1.101
1.139	1.183	981	Foretak	991	1.194	1.149
1.628	1.518	1.598	Massemarked eiendom	2.282	2.169	2.299
98	103	108	Massemarked øvrig	111	106	101
984	1.118	1.012	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.760	4.870	4.742	Sum kredittrisiko IRB	4.621	4.597	4.651
2	2	2	Stater og sentralbanker	2	2	3
86	90	115	Obligasjoner med fortrinnsrett	162	149	132
419	435	507	Institusjoner	402	301	282
-	-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	21	5	5
42	38	27	Foretak	253	237	239
22	32	16	Massemarked	470	532	463
9	18	14	Engasjementer med pant i fast eiendom	154	200	167
236	236	279	Egenkapitalposisjoner	400	371	377
104	89	100	Øvrige eiendeler	161	157	151
918	939	1.058	Sum kredittrisiko Standardmetoden	2.025	1.955	1.818
31	25	42	Gjeldsrisiko	43	27	34
-	-	-	Egenkapitalrisiko	9	6	15
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørssisiko	3	3	3
407	387	407	Operasjonell risiko	720	656	720
29	35	60	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	192	130	115
-	-	-	Overgangsordning	-	983	-
6.145	6.256	6.309	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.612	8.357	7.357
76.817	78.196	78.861	Beregningsgrunnlag (RWA)	95.156	104.464	91.956
3.457	3.519	3.549	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.282	4.701	4.138
			Bufferkrav			
1.920	1.955	1.972	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.379	2.612	2.299
2.305	2.346	2.366	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.855	3.134	2.759
1.920	1.564	789	Motsykliskbuffer, 1,0 (2,5 og 2,0) prosent	952	2.089	2.299
6.145	5.865	5.126	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.185	7.835	7.357
4.620	4.708	6.409	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	6.243	3.222	4.335
			Kapitaldekning			
18,5 %	18,0 %	19,1 %	Ren kjernekapitaldekning	17,6 %	15,1 %	17,2 %
20,5 %	19,7 %	20,7 %	Kjernekapitaldekning	19,2 %	16,7 %	19,3 %
22,6 %	21,9 %	22,7 %	Kapitaldekning	21,4 %	18,9 %	21,6 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
161.905	159.426	179.304	Balanseposter	252.366	228.285	230.048
6.830	6.774	7.518	Poster utenom balansen	8.333	7.939	7.897
-851	-900	-617	Øvrige justeringer	-1.543	-1.546	-1.503
167.885	165.301	186.205	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	259.156	234.678	236.441
15.747	15.367	16.334	Kjernekapital	18.290	17.417	17.742
9,4 %	9,3 %	8,8 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,1 %	7,4 %	7,5 %

Effekt per 31. desember 2019 på korrigert vedtatt overskuddsdisponering:

	31.12.19	
	Mor	Konsern
Ren kjernekapital	14.525	16.133
Kjernekapital	16.051	18.045
Netto ansvarlig kapital	17.673	20.158
Ren kjernekapitaldekning	18,9 %	17,5 %
Kjernekapitaldekning	20,9 %	19,6 %
Kapitaldekning	23,0 %	21,9 %
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,6 %	7,6 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.9.19	30.9.20 (mill. kr)		30.9.20	30.9.19	31.12.19
13.203	12.772	13.866	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	14.314	13.130	13.558
833	1.051	1.384	Havbruk	1.790	1.348	1.132
2.212	2.734	1.962	Industri og bergverk	2.369	3.097	2.595
3.157	2.909	3.227	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	4.087	3.719	3.970
2.181	2.213	2.315	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.649	2.555	2.517
4.660	4.678	4.787	Sjøfart og offshore	4.787	4.678	4.660
14.800	14.457	15.136	Eiendomsdrift	15.215	14.530	14.878
2.445	2.443	3.293	Forretningsmessig tjenesteyting	3.014	2.053	2.146
4.542	4.595	6.089	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	6.994	5.459	5.409
2	3	6	Offentlig forvaltning	29	14	12
1.890	2.062	1.627	Øvrige sektorer	1.645	2.026	1.863
49.926	49.916	53.692	Sum næring	56.893	52.609	52.740
109.544	107.398	116.767	Lønnstakere	122.529	112.772	115.036
159.470	157.314	170.459	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	179.423	165.380	167.777
39.833	39.713	44.160	Herav Boligkreditt	44.160	39.713	39.833
1.667	1.701	1.622	Herav Næringskreditt	1.622	1.701	1.667
117.970	115.900	124.677	Brutto utlån til kunder	133.640	123.967	126.277
850	808	1.284	- Tapsavsetning utlån til amortisert kost	1.352	865	911
87	65	105	- Tapsavsetning utlån til virkelig verdi over totalresultat	105	65	87
117.033	115.027	123.288	Netto utlån til kunder	132.183	123.037	125.279

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank	Januar - September			Januar - September			2019		
	2020			2019			2019		
	Privatmarked	Næringsliv	Totalt	Privatmarked	Næringsliv	Totalt	Privatmarked	Næringsliv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)									
Periodens endring i tapsavsetninger	53	499	553	21	137	157	28	205	234
Mertap ved konstatering	10	116	126	7	4	11	10	9	19
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-6	-1	-7	-4	-1	-5	-5	-1	-7
Sum tap på utlån og garantier	58	614	672	24	140	163	32	213	245

Konsern	Januar - September			Januar - September			2019		
	2020			2019			2019		
	Privatmarked	Næringsliv	Totalt	Privatmarked	Næringsliv	Totalt	Privatmarked	Næringsliv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)									
Periodens endring i tapsavsetninger	51	511	562	24	141	165	34	212	246
Mertap ved konstatering	46	112	158	28	11	39	40	22	62
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-25	14	-11	-4	-2	-6	-6	-2	-8
Sum tap på utlån og garantier	72	637	709	47	150	198	68	231	299

Note 7 - Tapsavsetning på utlån og garantier

Morbank (mill. kr)	1.1.20	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	30.9.20
Utlån til amortisert kost Næringsliv	916	575	-116	1.374
Utlån til amortisert kost Privatmarked	34	8	-10	32
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	109	46	-	155
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	1	-1	-	0
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.060	627	-126	1.561
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	937	577	-126	1.388
Annen gjeld - avsetninger	100	43	-	143
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	23	7	-	30

Morbank (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	30.9.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	742	137	-5	874
Utlån til amortisert kost Privatmarked	45	14	-5	54
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	4	-	79
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv		1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	862	156	- 10	1.008
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	697	186	-10	873
Annen gjeld - avsetninger	148	-28	-	120
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	-2	-	15

Morbank (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	742	201	-27	916
Utlån til amortisert kost Privatmarked	45	-6	-5	34
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	34	-	109
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	-	1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	862	230	-32	1.060
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	697	272	-32	937
Annen gjeld - avsetninger	148	-48	-	100
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	6	-	23

Konsern (mill. kr)	1.1.20	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	30.9.20
Utlån til amortisert kost Næringsliv	948	588	-119	1.417
Utlån til amortisert kost Privatmarked	63	6	-10	58
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	109	46	-	155
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	1	-1	-	0
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.121	639	-130	1.630
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	998	588	-130	1.457
Annen gjeld - avsetninger	100	43	-	143
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	23	7	-	30

Konsern (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	30.9.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	766	145	-7	905
Utlån til amortisert kost Privatmarked	68	18	-5	80
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	4	-	79
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	-	1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	909	167	-12	1.065
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	744	197	-12	930
Annen gjeld - avsetninger	148	-28	-	120
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	-2	-	15

Konsern (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	766	212	-31	948
Utlån til amortisert kost Privatmarked	68	0	-5	63
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	34	-	109
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	-	1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	909	248	-36	1.121
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	744	290	-36	998
Annen gjeld - avsetninger	148	-48	-	100
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	6	-	23

Morbank (mill.kr)	Januar - September 2020				Januar - September 2019				2019			
	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total
Privatmarked												
Balanse 1. januar	25	73	45	143	28	63	29	120	27	62	31	120
Overført til (fra) trinn 1	13	-13	-0	-	8	-8	-0	-	10	-10	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	-0	-	-1	1	-0	-	-2	2	-	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-3	4	-	-0	-2	2	-	-	-3	3	-
Netto ny måling av tap	-16	12	9	5	-8	10	12	14	-11	24	18	30
Nye utstedte eller kjøpte utlån	12	8	0	20	22	64	5	91	13	17	1	31
Utlån som har blitt fraregnet	-7	-18	-2	-26	-23	-61	-4	-88	-11	-20	-1	-33
Endring som skyldes endrede forutsetninger	8	44	-0	52	-1	2	0	1	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-10	-10	-	-	-5	-5	-	-	-5	-5
Balanse 30. september	34	105	45	184	25	69	37	131	25	73	45	143
Næringsliv												
Balanse 1. januar	66	210	540	816	64	148	383	594	64	148	382	594
Overført til (fra) Trinn 1	10	-10	-0	-	22	-22	-	-	19	-19	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-5	5	-0	-	-3	3	-	-	-8	8	-	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-1	1	-	-0	-0	1	-	-	-	1	-
Netto ny måling av tap	3	66	393	462	-22	73	147	198	-17	98	185	266
Nye utstedte eller kjøpte utlån	39	33	1	74	19	11	0	30	27	20	1	48
Utlån som har blitt fraregnet	-25	-47	-1	-72	-14	-41	-0	-56	-20	-43	-	-63
Endring som skyldes endringer i forutsetninger	-16	88	0	71	-2	-5	0	-7	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-116	-116	-	-	-5	-5	-	-	-27	-27
Balanse 30. september	72	344	819	1.235	62	167	526	755	66	210	541	817
Total balanseført tapsavsetning	106	449	864	1.419	87	236	563	887	91	283	586	960

Konsern (mill. kr)	Januar - September 2020				Januar - September 2019				2019			
	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total
Privatmarked												
Balanse 1. januar	32	84	56	172	34	72	37	143	33	71	39	143
Overført til (fra) trinn 1	15	-14	-0	-0	9	-9	-0	-	12	-11	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-2	3	-1	-	-2	3	-1	-	-2	4	-1	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-5	5	-	-0	-3	3	-	-	-3	4	-
Netto ny måling av tap	-17	15	14	12	-9	11	16	18	-14	24	22	32
Nye utstedte eller kjøpte utlån	14	10	1	25	24	65	5	95	17	23	3	44
Utlån som har blitt fraregnet	-8	-20	-9	-37	-24	-62	-6	-92	-13	-23	-5	-41
Endring som skyldes endrede forutsetninger	6	43	-0	49	-	-	-	-	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-10	-10	-	-	-5	-5	-	-	-5	-5
Balanse 30. september	41	115	54	210	33	77	48	158	32	84	56	172
Næringsliv												
Balanse 1. januar	71	217	560	849	68	152	397	618	70	152	397	619
Overført til (fra) Trinn 1	12	-12	-0	-	22	-22	-0	-	20	-20	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-5	5	-0	-	-4	4	-0	-	-9	9	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-0	-1	1	-	-0	-0	1	-	-	-1	1	-
Netto ny måling av tap	6	69	392	468	-25	71	153	199	-19	100	188	268
Nye utstedte eller kjøpte utlån	42	36	8	85	20	12	1	33	30	21	7	59
Utlån som har blitt fraregnet	-25	-47	-2	-75	-15	-41	-1	-57	-20	-44	-2	-66
Endring som skyldes endrede forutsetninger	-17	87	-2	68	-	-	-	-	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-119	-119	-	-	-5	-5	-	-	-31	-31
Balanse 30. september	83	355	839	1.277	67	175	546	787	71	218	560	849
Total balanseført tapsavsetning	124	470	893	1.487	99	252	594	945	104	302	616	1.021

Avsetning til tap på garantier
og ubenyttede kreditter

Morbank og Konsern (mill. kr)	Januar - September 2020				Januar - September 2019				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	14	29	57	100	11	47	90	148	11	47	90	148
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	2	-2	-0	0	2	-2	-0	-	3	-3	-0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-0	0	-0	-0	-0	0	-	-	-1	1	-	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-0	0	-	-0	-0	0	-	-0	-0	0	0
Netto ny måling av tap	-11	-24	-0	-35	0	8	-16	-8	-2	3	-33	-33
Nye utstedte eller kjøpte utlån	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	0	8
Utlån som har blitt fraregnet	-4	-3	-0	-7	-1	-19	-0	-20	-3	-20	-0	-24
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	18	68	0	87	-	-	-	-	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	18	68	56	143	10	35	75	120	14	29	57	100
Herav personmarked				3				2				2
Herav bedriftsmarked				140				119				98

Næringsfordeling av avsetning til Tap på utlån

Morbank	Januar - september 2020				Januar - september 2019				2019			
	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	7	34	5	46	9	19	7	35	4	22	7	34
Havbruk	2	0	3	5	1	0	-	1	1	0	0	1
Industri og bergverk	5	18	2	26	7	29	0	35	5	9	5	20
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	10	12	17	39	7	11	11	29	10	5	11	26
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	9	9	5	23	9	7	7	23	10	8	11	28
Sjøfart og offshore	6	229	619	855	8	52	439	499	9	87	471	568
Eiendomsdrift	17	42	42	101	16	30	22	68	16	45	23	83
Forretningsmessig tjenesteyting	9	21	138	168	5	30	27	61	7	50	22	79
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	7	10	2	19	8	7	7	22	7	4	3	14
Offentlig forvaltning	0	-	-	0	0	-	-	0	0	0	0	0
Øvrige sektorer	0	0	-	0	0	0	20	20	0	0	0	0
Lønnstakere	3	73	30	106	2	51	27	80	0	52	33	86
Sum avsetning til tap på utlån	75	449	864	1.388	71	236	566	873	68	283	586	937
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	30	-	-	30	15	-	-	15	23	-	-	24
Total balanseført tapsavsetning	106	449	864	1.419	86	236	566	888	91	283	586	961

Konsern	Januar - september 2020				Januar - september 2019				2019			
	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total	Trinn1	Trinn2	Trinn3	Total
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	9	35	5	49	10	19	8	37	5	23	8	36
Havbruk	2	1	3	6	1	1	-	2	1	0	0	1
Industri og bergverk	6	21	7	34	7	30	4	41	6	11	9	27
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	13	15	22	50	10	14	16	39	11	8	16	35
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	10	10	6	26	10	8	8	25	11	8	11	30
Sjøfart og offshore	6	229	619	855	8	52	439	499	9	87	471	568
Eiendomsdrift	17	42	42	102	16	30	23	69	16	45	23	84
Forretningsmessig tjenesteyting	10	22	139	171	5	31	27	63	8	51	24	82
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	9	12	12	32	9	9	11	28	8	5	8	21
Offentlig forvaltning	0	-	-	0	0	-	-	0	0	0	0	0
Øvrige sektorer	2	0	0	2	0	0	22	22	2	0	0	2
Lønnstakere	9	82	39	130	8	59	37	104	6	63	44	112
Sum avsetning til tap på utlån	94	470	893	1.457	84	252	594	930	82	302	614	998
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	30	-	-	30	15	-	-	15	23	-	-	24
Total balanseført tapsavsetning	124	470	893	1.487	99	252	594	945	105	302	614	1.022

Note 8 - Brutto utlån

Morbank	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2020	102.235	9.101	1.957	4.677	117.970
Overført til Trinn 1	1.532	-1.503	-29	-	-
Overført til Trinn 2	-4.189	4.278	-89	-	-
Overført til Trinn 3	-103	-157	260	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-3.743	-339	222	32	-3.829
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	56.307	2.055	390	508	59.261
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-44.631	-2.531	-527	-893	-48.582
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	0	-113	-30	0	-143
Balanse 30. september 2020	107.408	10.791	2.154	4.324	124.677

Morbank	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	97.458	9.888	1.543	4.467	113.356
Overført til Trinn 1	2.402	-2.373	-28	-	-
Overført til Trinn 2	-2.560	2.601	-40	-	-
Overført til Trinn 3	-61	-364	425	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-2.256	-43	-39	-84	-2.422
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	41.405	829	352	836	43.422
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-35.526	-2.239	-242	-428	-38.435
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-3	-16	0	-21
Balanse 30. september 2019	100.859	8.295	1.955	4.791	115.900

Morbank	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	97.458	9.888	1.543	4.467	113.356
Overført til Trinn 1	2.479	-2.438	-41	-	-
Overført til Trinn 2	-3.252	3.318	-66	-	-
Overført til Trinn 3	-67	-361	429	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-3.481	-213	-28	-133	-3.856
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	54.871	1.793	497	1.022	58.184
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-45.771	-2.879	-335	-678	-49.665
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-6	-41	0	-49
Balanse 31. desember 2019	102.235	9.101	1.957	4.677	117.970

Konsern	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2020	109.140	10.350	2.110	4.677	126.277
Overført til Trinn 1	1.894	-1.856	-38	-	-
Overført til Trinn 2	-4.707	4.812	-105	-	-
Overført til Trinn 3	-152	-221	373	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-3.706	-425	214	32	-3.885
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	59.118	2.366	401	508	62.392
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-45.801	-2.719	-580	-893	-49.993
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-900	-210	-41	-	-1.151
Balanse 30. september 2020	114.887	12.097	2.332	4.324	133.640

Konsern	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	103.493	10.829	1.683	4.467	120.473
Overført til Trinn 1	2.667	-2.632	-34	-	-
Overført til Trinn 2	-3.142	3.194	-52	-	-
Overført til Trinn 3	-101	-412	513	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-3.109	-221	-60	-84	-3.473
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	44.236	1.066	373	836	46.511
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-36.420	-2.391	-284	-428	-39.523
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-3	-16	0	-21
Balanse 30. september 2019	107.623	9.430	2.123	4.791	123.967

Konsern	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	103.494	10.829	1.683	4.467	120.473
Overført til Trinn 1	2.712	-2.665	-47	-	-
Overført til Trinn 2	-3.865	3.953	-88	-	-
Overført til Trinn 3	-126	-402	527	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-4.553	-441	-53	-133	-5.180
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	58.443	2.164	524	1.022	62.153
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-46.963	-3.082	-396	-678	-51.119
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-6	-41	0	-49
Balanse 31. desember 2019	109.140	10.350	2.110	4.677	126.277

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.9.19	30.9.20	(mill. kr)	30.9.20	30.9.19	31.12.19
3.064	3.074	3.119	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	3.119	3.074	3.064
645	713	1.219	Havbruk	1.219	713	645
1.582	1.399	1.738	Industri og bergverk	1.738	1.399	1.582
3.363	3.063	3.510	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.510	3.063	3.363
4.197	3.589	4.801	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.801	3.589	4.197
1.059	1.088	1.087	Sjøfart og offshore	1.087	1.088	1.059
5.027	5.622	6.411	Eiendomsdrift	6.340	5.319	4.718
7.643	7.449	8.775	Forretningsmessig tjenesteyting	8.775	7.449	7.643
8.186	8.020	8.657	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	8.297	7.442	7.819
13.162	11.595	12.338	Offentlig forvaltning	12.338	11.595	13.162
3.278	3.869	3.757	Øvrige sektorer	3.623	3.567	3.001
51.206	49.479	55.412	Sum næring	54.847	48.298	50.253
35.664	35.343	40.544	Lønnstakere	40.544	35.343	35.664
86.870	84.822	95.956	Sum innskudd	95.391	83.641	85.917

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank				Konsern		
Januar - September				Januar - September		
2019	2019	2020	(mill. kr)	2020	2019	2019
246	178	144	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	37	77	103
1.693	1.267	1.199	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	1.602	1.620	2.177
1.792	1.296	1.198	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over andre inntekter og kostnader)	1.209	1.314	1.814
134	100	97	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over resultatet)	97	100	134
375	264	290	Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer (virkelig verdi over resultatet)	287	261	371
-	-	-	Andre renteinntekter	20	20	26
4.241	3.105	2.928	Sum renteinntekter	3.252	3.392	4.626
170	121	75	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	83	134	190
1.042	732	611	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	599	716	1.019
545	411	386	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	386	412	545
84	64	40	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	42	65	86
10	44	6	Andre rentekostnader	20	61	33
65	13	52	Avgift Sparebankenes sikringsfond	52	13	65
1.916	1.384	1.170	Rentekostnader og lignende kostnader	1.181	1.401	1.939
2.325	1.721	1.758	Netto renteinntekter	2.071	1.991	2.687

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank				Konsern		
Januar - September				Januar - September		
2019	2019	2020	(mill. kr)	2020	2019	2019
234	181	185	IT-kostnader	256	251	321
19	15	13	Porto og verditransport	16	19	23
63	46	41	Markedsføring	59	78	101
109	83	77	Ordinære avskrivninger	122	130	172
42	31	27	Driftskostnader faste eiendommer	40	40	57
134	89	117	Kjøpte tjenester	165	127	193
149	99	98	Øvrige driftskostnader	135	143	231
750	543	560	Sum driftskostnader	793	789	1.098

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.9.19	30.9.20	(mill. kr)	30.9.20	30.9.19	31.12.19
-	-	-	Utsatt skattefordel	154	182	158
85	89	71	Varige driftsmidler	197	231	222
342	355	311	Bruksrett eiendom	450	560	499
107	78	133	Opptjente ikke motatte inntekter	233	123	132
13	467	50	Fordringer verdipapirer	688	848	292
148	179	83	Pensjonsmidler	83	179	148
546	277	316	Andre eiendeler	653	636	640
1.241	1.444	964	Sum øvrige eiendeler	2.459	2.760	2.092

Note 13 - Annen gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.9.19	30.9.20	(mill. kr)	30.9.20	30.9.19	31.12.19
48	84	32	Utsatt skatt	98	148	115
475	394	297	Betalbar skatt	371	476	546
10	10	10	Formuesskatt	10	10	10
76	58	86	Tidsavgrensninger	544	473	455
127	143	238	Avsetninger	238	143	127
100	120	142	Tapsavsetninger garantier og ubenyttede kreditter	142	120	100
16	21	11	Pensjonsforpliktelser	11	21	16
347	358	315	Leieforpliktelse	458	566	505
68	29	51	Trasseringsgjeld	51	29	68
6	7	4	Leverandørgjeld	49	45	57
9	358	1	Gjeld verdipapirer	311	614	197
-	-	-	Egenkapitalinstrumenter	8	26	244
287	562	356	Annen gjeld	447	668	401
1.570	2.144	1.544	Sum annen gjeld	2.738	3.339	2.841

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	31.12.19	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	30.9.20
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	42.722	3.605	5.462	3.476	44.341
Senior non preferred, nominell verdi	-	1.000	-	-	1.000
Verdijusteringer	73	-	-	544	617
Påløpte renter	218	-	-	-33	186
Totalt	43.014	4.605	5.462	3.987	46.144

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	31.12.19	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	30.9.20
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.793	-	-	-	1.793
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	287	-	287	-	-
Verdijusteringer	1	-	-	-1	-
Påløpte renter	10	-	-	-6	4
Totalt	2.090	-	287	-8	1.796

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskasseveksler.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2020:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	10,309	-	10,309
- Obligasjoner og sertifikater	2.267	24.108	-	26.375
- Egenkapitalinstrumenter	1.440	16	434	1.890
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.282	4.324
Finansielle eiendeler virkelig verdi over utvidet resultat				
- Utlån til kunder	-	-	75.047	75.047
Sum eiendeler	3.707	34.476	79.763	117.945
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	2	8.413	-	8.415
- Egenkapitalinstrumenter	10	-	-	10
Sum forpliktelser	12	8.413	-	8.425

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2019:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	3	4.049	-	4.052
- Obligasjoner og sertifikater	2.292	18.833	-	21.125
- Egenkapitalinstrumenter	1.936	55	395	2.386
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.749	4.792
Finansielle eiendeler virkelig verdi over totalresultatet				
- Utlån til kunder	-	-	67.516	67.516
Sum eiendeler	4.231	22.980	72.660	99.871
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	4	3.501	-	3.505
- Egenkapitalinstrumenter	26	-	-	26
Sum forpliktelser	30	3.501	-	3.532

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2019:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	3	2.969	-	2.972
- Obligasjoner og sertifikater	2.913	20.202	-	23.115
- Egenkapitalinstrumenter	2.506	43	405	2.953
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.636	4.678
Finansielle eiendeler virkelig verdi over utvidet resultat				
- Utlån til kunder			71.336	71.336
Sum eiendeler	5,421	23.256	76.377	105.054
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	2	3.525	-	3.528
- Egenkapitalinstrumenter	244	-	-	244
Sum forpliktelser	247	3.525	-	3.772

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2020:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.20	405	4.636	71.336	76.377
Tilgang	26	497	41.527	42.051
Fraregning	-14	-969	-37.802	-38.784
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-21	-21
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	17	117	7	141
Utgående balanse 30.09.20	434	4.282	75.047	79.763

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2019:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.19	550	4.425	61.294	66.269
Tilgang	21	851	33.536	34.408
Fraregning	-231	-529	-27.314	-28.074
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-2	-2
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	55	2	2	59
Utgående balanse 30.09.19	395	4.749	67.516	72.660

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2019:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.19	550	4.425	61.294	66.269
Tilgang	24	1.054	44.421	45.499
Fraregning	-256	-818	-34.350	-35.424
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-36	-36
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	87	-25	6	68
Utgående balanse 31.12.19	405	4.636	71.336	76.377

Metode for verdsettelse

Verdsettelsesmetodene som benyttes er tilpasset til hvert finansielle instrument, og har som formål å benytte mest mulig av informasjonen som er tilgjengelig i markedet.

Metode for verdsettelse av finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 er beskrevet i det følgende:

Fastrenteutlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestrømmer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Ved beregning av sensitivitet, er diskonteringsfaktor økt med 10 punkter.

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet (nivå 3)

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over totalresultat blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Dersom man dobler worst case scenarioets sannsynlighet i tapsmodellen, medfører det en reduksjon i virkelig verdi på 7 millioner kroner.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste investeringer i unoterte aksjer. Disse omfatter blant annet 291 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer gjennom selskapet SMN Invest. Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter kontantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger.

Finansielle derivater (nivå 2)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på observerbare rentekurver. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3 per 30. september 2020:

(mill. kr)	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Fastrentelån	4.282	-11
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet *	434	-
Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	75.047	-7

* Som beskrevet over er ikke informasjon for å foreta alternative beregninger tilgjengelig

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller finansiere økninger i eiendeler uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger. Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir revidert og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom retningslinjer og rammer for å oppnå en diversifisert balanse, både på aktiva- og passivasiden. Det er utarbeidet beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Det kjøres månedlig stresstesting på bankens likviditetssituasjon med ulike løpetider og krisescenarier; bankspesifikk, for finansmarkedet generelt eller en kombinasjon av interne og eksterne forhold. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR.

Gjennomsnittlig restløpetid for gjeld stiftet ved utstedelser av verdipapirer er på 3,3 år ved utgangen av tredje kvartal 2020. Samlet LCR for konsernet var 140 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020 og gjennomsnittlig samlet LCR var 137 prosent for kvartalet. LCR i norske kroner var 140 prosent og LCR i euro var 292 prosent.

Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbeviserens andel av resultatet er beregnet som resultat etter skatt fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret. Det foreligger ikke opsjonsavtaler knyttet til egenkapitalbevisene slik at utvannet resultatet er overensstemmende med resultat pr. egenkapitalbevis.

(mill. kr)	Januar - September		
	2020	2019	2019
Grunnlag resultat som fordeles mellom EK-bevisiere og grunnfondskapital	1.391	2.134	2.458
Resultat til egenkapitalbevisiere, fordelt etter egenkapitalbevisbrøk	890	1.365	1.572
Gjennomsnittlig antall utstedte egenkapitalbevis fratrukket egne bevis	129.336.827	129.544.464	129.496.367
Resultat per egenkapitalbevis	6,88	10,54	12,14

1) Korrigert resultat	Januar - September		
	2020	2019	2019
Konsernets resultat i perioden	1.528	2.217	2.563
-ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat	-88	-44	-56
- korrigert for renter på hybridkapital ført direkte mot EK	-49	-39	-49
Korrigert resultat i perioden	1.391	2.134	2.458

2) Beregning av egenkapitalbevisbrøk (morbank) (mill. kr)	Januar - September		
	30.9.20	30.9.19	31.12.19
Eierandelskapital	2.597	2.597	2.597
Utjevningsfond	6.338	5.602	6.144
Overkursfond	895	895	895
Fond for urealiserte gevinster	121	99	121
Annen egenkapital	-27	-2	-
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	9.925	9.191	9.758
Grunnfondskapital	5.541	5.126	5.432
Fond for urealiserte gevinster	68	56	68
Annen egenkapital	-15	-1	-
B. Sum grunnfondskapital	5.594	5.181	5.500
Avsetning gaver	-	-	474
Avsatt utbytte	-	-	840
Egenkapital ekskl. hybridkapital	15.518	14.372	16.572
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	64,0 %	64,0 %	64,0 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	64,0 %	64,0 %	64,0 %